

Naalakkersuisut matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33, immik. 6, nr. 4 naapertorlugu aalajangigassamut siunnersuut una saqqummiuppaat:

Siunnersuut: Inatsisartut aalajangissagaat Namminersorlutik Oqartussat Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissut pillugu inatsisip atuutillerneqarnissaata Kalaallit Nunaanni atortuulersinneqassasoq
(Naalakkersuisut Siulittaasuat)

Tunngavilersuut

Aalajangigassatut siunnersuutip atuutillerneqarneratigut Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni atuutillerneqassaaq, tassungalu atatillugu Haagimi isumaqatigiissut 1996-imi oktobarip 19-ianneersoq, angajoqqaatut akisussaaffeqarnermut meeqqallu illersorneqarnissaannut sulissutiginninnernut tunngasuni piginnaatitsinermut, inatsisissanik toqqaanermut, akuersinermut, naammassisitsinermut suleqatigiinnermullu tunngasoq atuutillerneqassaaq.

Allannguutit Kalaallit Nunanni ilaqutaqarnermut nalinginnaasumik inatsisiliornerup nutarteqqinneqarneranut attuumassuteqarput, tassungattaq ilaapput nalunaarutit maannamut atuuttut Haagi pillugu nalunaarummi 1980-imi oktobarip 25-aneersumi nunat tamalaat akornanni meeqqanik aallarussisarnermut innuttaasut akornanni inatsiseqarmut tunngasut atorunnaartinneqarneri, aammalu Europamiut isumaqatigiissutaat 1980-imi maajip 20-aneersoq angajoqqaatut oqartussaaneq pillugu akuersisarneq tassungalu tunngatillugu aalajangikkat naammassineqartarnerisa Kalaallit Nunaanni atuuttuunnginneri, aammattaq inatsisit Kalaallit Nunaanni atuuttut isumaqatigiissutip piunasaqaataanut naapertuuttunngorlugit qulakkeerneqassasut.

Haagi pillugu nalunaarutip 1980-imi oktobarip 25-aneersup nunat tamalaat akornanni meeqqanik aallarussisarnermut innuttaasut akornanni inatsiseqarmut tunngasut imarai.

Europamiut isumaqatigiissutaat 1980-imi maajip 20-aneersup imarai angajoqqaatut oqartussaaneq pillugu akuersisarnermut tassungalu tunngatillugu aalajangikkat naammassineqartarneri, meeraq sumi najugaqartassanersoq, aamma najortigiinnissamut aalajangersakkat.

Siunnersuutip imarisai

Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaannut tunngassutilinni makkunani atorineqartassaaq; angajoqqaatut akisussaaffik (angajoqqaajusutut oqartussaassuseq, meeqqap najugassaa, najortigiinnissaq il.il. angajoqqaajusutut akisussaaffik pillugu inatsit naapertorlugu¹) aammalu angajoqqaatut akisussaasoqarneq, meeqqallu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarneri. Sammisani taakkunani isumaqatigiissutip meeqqat nunani tamalaani pissutsit eqqarsaatigalugit illersorneqartarnissaasa pitsanngorsaavigineqarnissaat

¹ Angajoqqaajusutut akisussaaffik pillugu inatsit, inatsimmi allanngorneri ilanngullugit nalunaarutiginninneq nr. 1073 2012-imi novembarip 20-aneersoq Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq, kisianni Kalaallit Nunaanni atortussanngortinneqassaaq Kalaallit Nunanni ilaqutaqarnermut nalinginnaasumik inatsisiliornerup nutarteqqinneqarneranut atatillugu atuutillerneqassalluni, tak. immikkut eqikkagaq.

anguniarneqarpoq, aammalu qulakkiissallugu meeqqat nunanut arlaqartunut attuumassuteqartut nunamut ataasiinnarmut attuumassuteqartutulli tamakkiitigisumik illersorneqartassasut. Taamatut illersuinissap atuutilerneqarnissaa anguniarneqarpoq nunat tamalaat akornanni pisinnaatitsissusiisarnermut aalajangiinikkut, inatsisinik toqqaanikkut, akuerineqarneq aammalu aalajangersakkat tamakkiisumik atortuulersinneqartarnerisigut allaffissornikkullu suleqatigiinnikkut.

Suleriaasissamut missangersuut § 1, immik. 1 naapertorlugu Haagimi meeqqat illersorneqarnissaat pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni atuuppoq. Isumaqatigiissutip aalajangigai taamaalillutik Kalaallit Nunaanni inatsisinut ilaalissapput. Tamanna isumaqarpoq suliaq isumaqatigiissummut attuumassuteqartoq, naalagaaffimmullu allamut isumaqatigiissummut attuumassuteqartumut naammattumik attuumassuteqartoq, nunat tamalaat akornanni oqartussaassutsimut attuuassuteqarpat, inatsisit sorliit tassunga tunnganersut aammalu aalajangiinerit akuerineqarnissaannut atuutilerneqarnissaannullu tunngassutillit aalajangerneqartassapput isumaqatigiissutip aalajangersagai naapertorlugit

Isumaqatigiissutip aalajangersagartai Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni attaveqartarnermi atuutinngillat, Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni.

§ 2 naapertorlugu inooqatigiinnermut, meeqqanut akuunerulersitsinissamullu naalakkersuisoq (social-, børne- og integrationsministeren) qitiusumik oqartussaaffimmik pilersitsissaaq, isumaqatigiissullu naapertorlugu qitiusumik oqartussaafarfiup suliaq ingerlatsissavai. Eqikkakkami immik. 2.5. naapertorlugu. Aammattaaq inooqatigiinnermut, meeqqanut akuunerulersitsinissamullu naalakkersuisup qitiusumik oqartussaaffeqarfiup ingerlannissaanut malittarisasiorsinnaavoq, ammalu, naalakkersuisoq attuumassuteqartoq isumasioqatigalugu (meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerat pillugu) imalt. ministeri qallunaaq (angajoqqaatut oqartussaannermut apeqqutini justitsiministeri) – qitiusumik oqartussaaffiup suliaasa ilaat oqartussaasunut allanut tunniunneqarsinnaapput. Danmarkimi Social-, Børne- og Integrationsministeria isumaqatigiissummut Danmarkimi qitiusumik oqartussaaffittut inissisimavoq, aammattaaq ministeria taanna ilimagineqarpoq Kalaallit Nunaanni qitiusumik oqartussaaffittut toqarneqassasoq.

Suliaq isumaqatigiissummut attuumassuteqartussat aallaqqaammut eqqartuussisoqarfinit ingerlanneqartarput, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut inatsimmi kap. 46-47-mi malittarisassat naapertorlugit. Peqqussutissatut missingersuusiap suliaq isumaqatigiissut naapertorlugu eqqartuussiveqarfinit sammineqartarnissaat pillugit aalajangersakkanik imaqarpoq malittarisassanut tapertaasunik (§§ 3-6).

Isumaqatigiissutip immikkoortua 8 aamma 9 naapertorlugu suliaq isumaqatigiissutip iluaniittumut oqartussaassuseq ilaannikkut naalagaaffiup isumaqatigiissummut atsiueqataasimasup allap oqartussaasunut naalagaaffiup atsiueqataasimasup oqartussaasunut allanut ingerlateqqissinnaavaat. Missingersuusiap § 3-at naapertorlugu eqqartuussisoqarfiit aalajangiisarnissamut oqartussaassutsip nuutinneqarnera aalajangeqqitassanngortiffeqartillugu nuutissinnaavaat.

Isumaqatigiissutip immikkoortua 24 naapertorlugu inuup pisinnaatinneqartup kialuunniit oqartussaasut naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut atsiueqataasimasut oqartussaaffilerneqarsimasullu noqqaavigisinnaavai naalagaaffimmi allami isumaqatigiissummut atsiueqataasimasumit pineqaatissiissutaasimasoq akueriqqullugu paarlattuanilluunniit

akuereqqunagu. Missingersuusiap § 4-aani taamatut noqqaaneq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfimmut tunniunneqassaaq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfik tassaavoq aalajangiinikkut naalagaaffimmi allami isumaqatigiisummut atsiueqataasimasumit pineqaatissiissutaasimasumik akuersisussaq. Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfik tassaavoq aalajangiineq taamaattoq naammassineqarsinnaanersoq pillugu allajangiisussaq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfiup pineqaatissiissut taamaattoq isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaanngitsoq nalileruniuk, pineqartut ilaat inatsisilerinikkut ikiorserneqarsinnaanngitsoq, taava eqqartuussisoqarfik pineqartumut ikiortaasussamik piginnaaneqartumik toqqaasinnaavoq. Pineqartoq eqqartuussisarnermi inatsit § 254, immik. 1, nr. 3, tak. immik. 3 naapertorlugu akeqanngitsumik sullinneqarsinnaanngippat, eqqartuussiviup pineqartoq naalagaaffiup karsianut ivertinneqarnerminut atatillugu aningaasartuutaasimasut taarsigassanngortissinnaavai (§§4 aamma 5).

Aalajangiineq akuereqqullugu imalt. pineqaatissiissutigineqarsinnaanngoqqullugu noqqaasoqassappat noqqaassut allaganngorlugu nassiunneqassaaq, tassungalugu ilanngunneqassaaq aalajangiisimanerup assilinera allaganngorsimasoq (§ 6).

Pineqaatissiissut naammassineqarsinnaasutut nalunaarutigineqareerpat, tak. § 5, taava naammassineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi kap. 46 aamma 47-mi pinngitsaaliisummik pineqaatissiissutiginnittarnermut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit.

Pineqartut saniatigut peqqussutissamut missingersuusiaq matumunnga ilanngunneqartoq aammalu eqikkarnera innersuussutigineqassaaq.

Aningaasartuutitigut sunniutaasinnaasut
Soqanngilaq

Tusarniaaneq

Peqqussutissamut missingersuusiaq naalagaaffiup iluani oqartussanut tusarniaassutigineqarsimavoq.